

Sanatın

Merkezinde

art ist _ sanat fuarı

24 FARKLI ÜLKEDEN 80 GALERİNİN KATILDIĞI
ARTINTERNATIONAL SANAT FUARI, BİR KEZ DAHA DÜNYA
ÇAPINDA SANATÇILARA VE ESERLERİNE EV SAHİPLİĞİ
YAPMAYA HAZIRLANIYOR. EYLÜL AYINDA ÜÇ GÜN BOYUNCA
SANAT SOLUYACAĞIMIZ FUARA İLİŞKİN GALERİLERİMİZİN
GÖRÜŞLERİNE BAŞVURDUK.

RÖPORTAJ: SİDNI KOHEN
FOTOĞRAF: OZAN GÜLER

İstanbul Var!

084 trendsetter istanbul _ Ağustos 2014

Haliç Kongre Merkezi'nde 26, 27, 28 Eylül tarihlerinde gerçekleşecek ArtInternational Fuarı, 24 farklı ülkeden 80 galerinin eserlerine ev sahipliği yapacak. Ülkemizin de 12 galeriyle katıldığı fuar boyunca şehirde sanat konuşulacak. Biz de bu önemli etkinliğe ülkemizden katılan galerilerin direktörleriyle sanatın gündemini yakalamaya çalıştık.

Galeri Mana'nın direktörü Arzu Komili ile Hera Büyüктаşçıyan'ın işleri arasında kahvemizi içerken keyifli bir sohbete daldık. Nişantaşı'ndaki x-ist Galerisi'nin direktörü Yasemin Elçi ile 6 Eylül'e kadar devam eden Helsinki Fotoğraf Okulu'nun dünya çapında tanınan isimlerinin ağırlandığı sergiyi gezdik, x-ist'in fuara hangi

sanatçılarla katılacağını öğrendik. Yine Abdi İpekçi'de yer alan Dirimart bir sonraki durağımız oldu. Dirimart'ın direktörü Doğa Öktem bizi çok renkli bir kütüphanenin bulunduğu ofisinde sıcak bir gülümsemeyle karşıladı. Sıraselviler'deki Rodeo'da ise pozitif enerjisiyle günümüzü canlandıran Sylvia Kouvali ile bir araya geldik. Mısır Apartmanı'nda Galerisi Zilberman'ın kurucu ortağı Moiz Zilberman'la buluşmamız da çok verimli geçti. Sanat dünyasına dair anlattıklarını pür dikkat dinledik, Zilberman'ın ofisinde ilham bulduk. Ankara'da yer alan Galerisi Nev'in direktörü Deniz Artun ise aramıza uzaktan katıldı, sorularımızı teknolojinin imkânlarından yararlanarak yanıtladı.

DOĞA ÖKTEM
DİRİMART - DİREKTÖR**"SANATTA ÇEŞİTLİLİK ARTIYOR"**

İstanbul'daki sanat dünyası sırf bizi değil, yurt dışından takip edenleri de heyecanlandırıyor. Son zamanlarda sanata olan ilginin artmasını, izleyicilere sunulanların çeşitlilik kazanmasına bağlıyorum. Hâlâ yeterli sayıda olmamasına karşın, sanatseverlerin takip edebileceği müzeler, sanat kurumları, galeriler, bağımsız sergi mekânları, insiyatifler, gazeteler, dergiler, online platformlar mevcut. Bu saydıklarım kendi aralarında çeşitlenince hitap ettikleri kitle de sayı ve yapıca zenginleşiyor. Şehrin bu alandaki dinamikliğini göz önüne alırsak, önümüzdeki yıllarda sanat dünyasının genişlemesinin kaçınılmaz olduğunu söyleyebiliriz.

"DİRİMART'IN FUAR ALIŞKANLIĞI BİR HAYLI FAZLA"

Artinternational'ın İstanbul'daki çağdaş sanatın uluslararası yönüne bir boyut eklediğini düşünüyorum. Geçen yıl fuara katılan önemli yabancı galerilerin tekrar stant açacak olması fuarın devamlılığı açısından çok önemli. Dirimart olarak fuar alışkanlığımız bir hayli fazla. 2013'te altısı yurt dışında olmak üzere toplam yedi fuara katıldık. İlk yılını dışarıdan gözlediğimiz Artinternational'da ise bu yıl Darren Almond, Franz Ackerman, Sarah Morris, Karin Kneffel, Shirin Neshat, Ekrem Yalçındağ, Özlem Günyol & Mustafa Kunt, Ebru Uygun ve Yeşim Akdeniz'in işlerini göstereceğiz.

art_ist_sanat_fuarı

YASEMİN ELÇİ
X-İST - DİREKTÖR**"SANAT BİR BURJUVA HOBİSİ DEĞİL"**

Gelecekle ilgili kesin tahminler yapmak zor olsa da, salt ticari güdülerle değil, sanatsal değerlerin ön plana çıkarılarak ilerlenmesi, bunun yanında izleyiciye de doğru bilgiler verilmesi ve en önemlisi sanatın bir burjuva hobisi olmadığını çok iyi anlaşılması gerekiyor. Çağdaş sanatın isteyen herkesin anlayabileceği ve sevebileceği bir alan olduğunu kabul etmek, sanatla halk arasındaki önyargı duvarlarını kırmak aslında ilginin artması için çok mühim. Bu amaçla sanatın maddi ve manevi olarak daha ulaşılabilir kılınması da şart. Ayrıca son yıllarda 35 yaş altı genç koleksiyoner sayısının artması ve genç neslin alternatif iş kollarını daha çekiçi bulması, bu alandaki girişimlerin ilerde artabileceğine işaret ediyor.

"ARTINTERNATIONAL'LA YERLİ & YABANCI KOLEKSİYONERLER KAZANDIK"

Artinternational hem yerel hem de uluslararası galerilerden önemli seçkileri bir arada sunması açısından bizim için çok önemli. Katılan yabancı galeriler arasında gerçekten çok önemli isimler var. İzleyici açısından ele alırsak, ucsuz bucaksız bir fuar olmadığı ve birçok fuara nazaran daha az sayıda galeriyi kabul ettiği için rahatça gezilebiliyor. Geçen yıl ArtInternational'da yeni yerli ve yabancı koleksiyonerler kazandı, ilgiden gayet memnun kaldık. O nedenle bu yıl da Ansen, Erkut Terliksiz, Seda Hepsiv, Ekin Saçlıoğlu, Emin Mete Erdoğan ve Ceren Oykut'un fuar için özel olarak ürettiği yeni eserleri sanatseverlerle buluşturacağız.

ARZU KOMİLİ BAŞTAŞ

GALERİ MANA - DİREKTÖR

FRANCESCO VEZZOLI ARTINTERNATIONAL'DA

İstanbul'daki sanat dünyası beraberinde getirdiği zorluklara rağmen çok heyecan verici ve olasılıklarla dolu. Eksiklikler bize birçok ilki yapma fırsatı sunuyor. Galerî Mana programında hem genç hem de daha tanınmış sanatçılara yer veriyor. Bugüne kadar uluslararası alanda adı duyulmuş birçok yabancı sanatçıyla sergilerimiz oldu. Pawel Althamer, Taryn Simon ve ArtInternational Fuarı'nda da göstereceğimiz Francesco Vezzoli bunlardan sadece birkaç tanesi.

"ÖNEMLİ BİR FIRSAT!"

ArtInternational gibi uluslararası bir fuar buradaki sanat ortamına daha fazla renklilik ve hareket katıyor. Şehirde gerçekleşen diğer fuarlara karşı standartları yükselterek rekabeti artırıyor, böylece daha geniş çaplı bir ilerleme ve büyümeye de öncülük etmiş oluyor. Türkiye'de uluslararası piyasada olup bitenleri görmeye çok ihtiyacımız var. Bu sadece galericiler ve kolektörler için değil, sanatçılar, küratörler, yazarlar ve öğrenciler için de çok önemli bir fırsat. Birçok dünya çapında sanatçı ayağınıza geliyor! Bu fırsatı herkesin değerlendirmesi lazım.

MOİZ ZILBERMAN

GALERİ ZILBERMAN - KURUCU ORTAK

"ÇAĞDAŞ SANATA OLAN İLGI GİDEREK ARTIYOR"

Özellikle İstanbul'da çağdaş sanata olan ilgi son 10 yılda çok hızlı bir şekilde arttı. Bence bunun belli başlı sebepleri Türk ekonomisindeki gelişmeler, Türkiye'nin batı dünyasıyla olan kültürel ve ekonomik bağlarının artması ve sanatın, sanat eseri sahibi olmanın bir statü sembolü haline gelmeye başlaması. Bundan 10 yıl önce de çağdaş sanat adına birçok eser üretiliyordu ama bir piyasadaki bahsetmek mümkün değildi. Bu ortamın gelişmesine büyük katkısı olan birkaç somut faktörden de bahsetmek lazım. Bir tanesi İstanbul Modern'in açılması, bu çok hızlandırıcı bir etki yarattı. Bir diğeri ise İstanbul Bienali'nin son 10 yıl içindeki edisyonlarının uluslararası alanda çok ses getirmesi, başarılı olması. Özel sektörün bu desteğiyle yakın dönem Türkiye tarihindeki öncü ve/veya güncel sanatçıların üretimlerinin daha görünür ve bilinir hale geldiği bir gerçek. Bu etkiler sonucunda yakın zamanda pek çok klasik sanat koleksiyoneri çağdaş sanata yaklaştı ve koleksiyonlarını bu yönde dönüştürdüler. 1960'lardan bu yana çağdaş sanat adına Türkiye'de karşılığını bulamamış çok şey yapıldı. Örneğin şu anda Arter'de sergisi yapılmakta olan Füsün Onur gibi zamanının ilerisinde işler yapmış öncü sanatçılar var. Onların üretimleri günümüzde daha iyi anlaşılıyor ve asıl değerini bulabiliyor. Bir değerden söz ettiğimiz noktada da bu haliyle piyasaya yansıyor. Her şeyden önce doğru sanat ve doğru üretim vardı ki biz bu konuştuklarımızı şu anda konuşabiliyoruz.

"İKİ FUARIN TARİHİ BU KADAR YAKIN OLMASA"

Türkiye'de yıllardır yapılan, kendi çizgisinde başarıyla devam eden Contemporary İstanbul Fuarı var. ArtInternational Fuarı geçen yıl başlamış bir proje. Biz her iki fuara da katılıyoruz. Birbirine yakın tarihlerde olması bir dezavantaj ancak iki fuar birbirinden ayrılmış durumda. Adından da anlaşılacağı gibi ArtInternational, İstanbul'u doğunun ve batının daha uluslararası bir fuar çatısı altında buluşacağı bir merkez haline getirme amacıyla yola çıktı. Bu yıl fuara 12'si Türk, 80 galeri katılıyor. Yakından tanıdığım Lisson Gallery (Londra), Lehmann Maupin (New York & Hong Kong), Galerie Lelong (Paris) gibi iyi isimler bu yılki fuarda da yer alıyor. ArtInternational bölge bazında (Orta Doğu, ABD, Avrupa, Türkiye olmak üzere) çok sayıda VIP müşteri ilişkileri müdürüyle çalışıyor. Oldukça da aktifler. Dolayısıyla modelin tuttuğunu görüyorum. Ticari açıdan da bu yıl daha iyi sonuçlar alınacağını düşünmekle birlikte iki fuarın İstanbul'da nasıl ve ne kadar varlık göstereceğini hep birlikte göreceğiz. Biz fuara Kay Rosen, Ipek Duben, Walid Siti, Burçak Bingöl, Şükran Moral, Alpin Arda Bağcı, Gülin Hayat Topdemir, Zeren Gökten, Azade Köker, Ahmet Elhan ve Özlem Şimşek'in yer aldığı bir kadroyla katılacağız.

SYLVIA KOUVALI

RODEO - DİREKTÖR

"ULUSLARASI, BAĞIMSIZ BİR SANAT OKULU ŞART"

Türk sanatçıların daha da fazla iyi çalışmalar yaptıklarını görmeyi ve yine Türk koleksiyonerlerin yalnızca sanat dünyasının arkasındaki cemiyete değil, sanat çalışmalarının kendilerine ilgi duymalarını umuyorum. Eğer önümüzdeki yıllar içerisinde bunlar gerçekleşmezse, İstanbul'un sanat dünyasının önümüzdeki beş yılda ne yönde şekilleneceği kafamda soru işaretleri yaratıyor. Türkiye'de bağımsız, uluslararası iyi bir sanat okulunun açılması gerektiğini düşünüyorum.

"AMAÇ GÜZEL ZAMAN GEÇİRMEK"

ArtInternational'a galeri olarak katılmak istedik çünkü başarılı sanatçıların bu fuarda yer almalarını istedim ve güzel vakit geçirmeyi arzuluyorum.

DENİZ ARTUN

GALERİ NEV (ANKARA) - DİREKTÖR

"DÜNYADAKİ GALERİLER BİR ARAYA GELİYOR"

Galeri Nev kurulduğu ilk yıllarda, henüz Türkiye'deki galeriler uluslararası fuarlarda yer almazken Stockholm Fuarı'na katılmıştı. Ancak hemen sonrasında fuarlardan uzaklaştık. Şimdi bu deneyimi, aradan geçen çeyrek asrı aşkın zamanın birikimi ile yeniden yaşamayı pek çok bakımdan önemli görüyoruz. ArtInternational'ın özellikle dünya galerilerini bir araya getirmesi bakımından, bu deneyimimizi zenginleştireceğine inanıyoruz. Fuara Necla Rüzgâr ile katılıyoruz.

"SANATIN TEMELİNDE ELEŞTİRELLİK OLMALI"

Eğer sanatın uluslararası bir standardı var ise bu eleştirellik olmalı. Eleştiri kültürünün sanatın tüm kurumları içinde yer alması, hatta bizzat bu kurumlar içinden yeşermesi tanımının bir gereği. Dolayısıyla ABD ile bir kıyas yapmak gerektiğinde, 20. yüzyılda müzeyi temelinden eleştiren, hatta müzeleri yakıp yıkmayı öne süren avant-garde söyleme, ABD'de bir müzenin, MoMA'nın (Museum as Muse, 1999) ev sahipliği yapmış olmasını örnek alabiliriz. Ülkemizde köylerde ya da kasabalarda sanatın zaten var olduğunu fark etmemizi de aynı bakış sağlayabilir herhalde.

